

හතර වන ජාත්‍යන්තරයේ ජාත්‍යන්තර කම්මුවෙට ප්‍රකාශනය

ඩ්‍රිතාන්තයේදී හිටපු ඔත්තුකරවාට වස දැන්නේය යන වෝද්‍යා මත රයිසානු තානාපතිවරු නෙරපේ

Russian diplomats expelled over allegations of poisoning of ex-spy in UK

බල් වැනි ඕකන් විසිනි

2018 මාර්තු 27

දුරයිනු ඉංග්‍රීසි නගරයක් වන සැලිස්බරිහිදී, හිටපු ද්‍රිතාන්තයේදී එත්තුකරවාට හා ඩ්‍රිතාන්තයේ ද්‍රිතාන්තය මාර්තු 4දා වස දැමුව මොස්කොව වශයෙන් යුතුය යන වෝද්‍යාව මත වොෂින්ටනය, යුරෝපීය සංගමයට අයත් රටවල් 14ක්, යුක්සේර්නිය හා කැන්බාව, රයිසානු තානාපතිවරුන් තොග පිටත් තෙරපා හැරීම සම්බන්ධිකරනය කළ ව්‍යායාමයක් නිවේදනය කර ඇතේ. එය සලකුනු කරන්නේ, ලෝකයේ දෙවන ප්‍රධාන න්‍යාම්වික බලවතා වන රයිසාවට එරෙහි දේශපාලන හා මිටරි තරජනයේ තියුණු විමති.

අගමති මැල්කම් වර්න්ඩූල්ගේ ඕස්ට්‍රේලියානු ආන්ඩ්‍රුව ද මෙම මෙහෙයුමට එක්වෙමින් රයිසානු තානාපතිවරුන් දෙදෙනෙක් පිටම් 0 කරන බව 22දා උර්දු නිවේදනය කළේය. ඔවුන් "රහස්‍ය බුද්ධි නිලධාරීන්" බව ආන්ඩ්‍රුව කියා සිටියේය.

ඩ්‍රිතාන්ත විදේශ අමති බෝර්ස් ජොන්සන් 21දා කියිවාරු ගැසුවේ, විවිධ ආන්ඩ්‍රු විසින් ගෙන ඇති පියවරයන් "කටර කළෙක හෝ සිද්ධු රයිසානු ඔත්තු සේවා නිලධාරීන්ගේ විශාලතම සාමූහික තෙරපීම ඉතිහාසයට එක්වන අතර, අපගේ සාමූහික ආරක්ෂාව සුරැකීමට උපකාරීවන" බව පවසුමිනි. ඔහු අදහස් කරන්නේ, පැරෙනි සේවියට සංගමයට එරෙහි සිතළ යුද්ධයේ ඉතා උනුසුම් කාලයකිවත් වඩා මොස්කොවට එරෙහි බවහිර ප්‍රතිප්‍රභාරය එල්ල වූ බවයි.

අමෙරිකාවේ හා ඩ්‍රිතාන්තයේ මිටරිය හා ඔත්තු ආයතන විසින් නිර්මානය කළ මේ අන්තරායකාරී හා ප්‍රැක්ට්‍රපකාරී ව්‍යාපාරය දියත් කරනු ලබේ ඇත්තේ, කිසියේත්ම සනාථ නොකළ වෝද්‍යාව මත පදනම් වෙමිනි. හිටපු ද්‍රිතාන්තයේදී එත්තුකරවාට එල්ල කරන ලද ස්නායු විෂ වායු ප්‍රභාරය පිටුපස රයිසාව සිටිමේ "වඩි ඉඩික්" පවතින බවට ඩ්‍රිතාන්ත අගමති තෙරෙසා මේ හා විදේශ අමති ජොන්සන් විසින් සති දෙකකට පෙර කරන ලද තහවුරු නොකළ ප්‍රකාශ හැරුණු කොට, අශ්‍රේන්ම තානාපතිවරුන් තෙරපීම ගෙන යන සත් අවුරුදු යුද්ධයේ මුළුක වෙනසක් සළකුනු කරයි.

ඩ්‍රිතාන්ත ආන්ඩ්‍රුව කියා ඇත්තේ, ඔවුන්ට එරෙහිව එල්ල කරන ලද නොවෙන් නමති වර්ගයේ වස වායුවක් සේවියට සංගමය පැවති කාලයේ සාදන ලද බවය. කෙසේ වූ ද ඩ්‍රිතාන්ත බලධාරීහු එවන් වායුවක

සාම්ප්‍රදායක් ඉදිරිපත් කරන ලෙසට මොස්කොවෙන් කෙරෙන ඉල්ලීම ප්‍රතික්ෂේප කළහ. එය එක්සත් ජාතින්ගේ රසායනික අව්‍යාපක වැළැක්වීමේ ගිවිසුම යටතේ පවතින එක් කොන්දේසියකි. "එවන් වර්ගයක්" යන්නෙහි අර්ථය, ගොදාගත් මුලද්‍රව්‍යය අනෙක් සිනැම තැනෙක පවා නිපදවිය හැකිය යන්නයි.

ලන්ඩිනය හා තේවෝව සමග "සහයෝගිතාව" මත රයිසානු තානාපතින් නිදෙනෙක් වෙක් සමුහාන්ඩ්‍රුව විසින් පිටුවහළු කරනු ලැබුව ද එය තම ඔත්තු අංශ වලට නියෝග කළේ, ස්නායු වායුව එරට තුළ නිපදවිය හැකි ද යන්න සොයාබලන ලෙසය.

වොෂින්ටනයේ මොස්කොව් තානාපති කාර්යාලයේ 48ක් හා එක්සත් ජාතින්ගේ රයිසානු දාත සේවයේ 12 දෙනෙක් ද වශයෙන්, ව්‍යුම්ප් ආන්ඩ්‍රුව විසින් පිටුවහළු කරන ලද රයිසානු තානාපතිවරු, සතියක් තුළ රටින් පිටවිය යුතුය.

රට අමතරව වොෂින්ටනය, ආසන්නයේ ඇති කියැවල් නගරයේ රයිසානු උප තානාපති කාර්යාලය වසා දැමීමට ද නියෝග කර ඇතේ. එම පියවර යුක්තිසහගත කර ඇත්තේ, එය අමෙරිකානු සංඛ්‍යාත්මක කැඳවුරට හා බෝකිං ගුවන් යානා කමිභලට සම්පූර්ණ ඇති නිසා, ගම් ආකාරයක මිටරි තරජනයක් එල්ලවේය යන ගොනන ලද කඩ්පුරාව යටතේය.

"රයිසාව විසින් ඩ්‍රිතාන්ත සුම්ය තුළ මිටරි වර්ගයේ රයිසානු ආයතික අව්‍යාපක හාවිතා කර ඇතැයි" යන වෝද්‍යාව අවබාරනය කරමින් 21දා බවල මන්දිරය නිකුත් කළ ප්‍රකාශ සඳහන් කරන්නේ, "එය ලෝකය පුරා අස්ථිවරකාරී කටයුතුවල යෙදීමේ අලුත්ම ක්‍රියාව" ලෙසය.

මෙම "අස්ථිවරකාරී කටයුතු" අතර, කිරියාවේ බිමෙස්කස් ආසන්නයේ පිහිටි ගොනාහි ඉස්ලාමිය "කැරලිකරවෙන්ගේ" අවසන් බල කඩ්පුර බිඳ හේමුමට රයිසාව, අසාද් තන්තුයට ගුවන් ආධාර සැපයීම ද වේ. එය තන්තු මාරුවක් අරමුණු කරගෙන අමෙරිකාවේ පිටුබලය සහිතව ගෙන යන සත් අවුරුදු යුද්ධයේ මුළුක වෙනසක් සළකුනු කරයි.

පසුගිය සතියේදී අග්‍රාධිකාරීන් වැනි ප්‍රධාන අමෙරිකානු ආදාළාපති ජේනරාල් ජොන් නිකොලස් රයිසාවට එරෙහිව වෝද්‍යාව කරමින් පැවුසුවේ, එය තැබ්වාන් වරැන්ට අව්‍යාපක සම්පාදනය කරන බවය. මෙම වෝද්‍යාව ප්‍රතික්ෂේප කරමින් මොස්කොව පැවුසුවේ, එය "මුළුමතින්ම පදනම් විරිති විකාරයක්" බවය.

යට්ටාර්තය නම්, මදු පෙරදිග සිට නැගෙනහිර යුරෝපය දක්වා ද දකුනු හා මධ්‍යම ආයියාව දක්වා ද රයියාවේ පවතීම, මල්ටර් මාධ්‍යයන් තුළින් සිය ගෝලිය ආධිපත්‍යය තහවුරු කර ගැනීමට දරන අමුරිකානු අධිරාජ්‍යවාදී ව්‍යායාමයට බාධාවක්ව තිබීමයි. වොෂිත්වනය හිටපු රයියානු ඔත්තුකරවා සාන්නය කිරීමේ උත්සාහය පිළිබඳ ශේෂාව මදුව පහැගෙන, අනෙකුත් යුරෝපීය බලවතුනට ද ඒ ඔස්සේ යාමට බල කරන ව්‍යායාමයක් ඇරුමුවේ එකැවූති.

ලන්ඩිනය රයියානු තානාපතින් 23ක් රටින් නෙරපා හමුවේ. මොස්කෝව එයට ප්‍රතික්‍රියා දැක්වුයේ එරට බ්‍රිතාන්‍ය තානාපතිවරු 23ක් නෙරපා හැරීමෙනි. 19දා වන වට අනෙකුත් යුරෝපීය බලවතුන් තානාපතියන් නෙරපා හැරීමට කළ නියෝග බොහෝකොටම සංකේතාත්මක විය. පර්මතිය හා ප්‍රත්ස්‍යය තානාපතින් සිටි දෙනෙක් පිටුවහල් කළ අතර කිනෙකාව ද එවතිම සංඛ්‍යාවකට රටින් පිටවන ලෙස දැනුම්දී ඇත. වෙනසකට තිබුණේ උගු රයියානු විරෝධී ආන්ඩ්‍රුවක් ඇති යුක්ස්ට්‍රේනය රයියානු තානාපතින් 13ක් නෙරපා හැරීමයි.

වෝද්‍යාවට ලක්ව ඇති රයියානු අපරාධයට එරෙහි සහයෝගීතාව ප්‍රකාශ කිරීම මධ්‍යයේ මොස්කෝව සමග සම්බන්ධතා පිළිබඳව තේවෝව තුළ ගැඹුරු බෙදීම හටගෙන තිබේ. රයියාවෙන් පර්මතියට සැපයෙන ගස් ප්‍රමානය දෙගුන කරන තොර්ඩ් ස්ට්‍රීමි 2 නළ මාර්ගයට බර්ලිනය සහාය දීමත් සමග රයියානු බොර තෙල් හා ස්වාභාවික ගස් පිළිබඳව පර්මතිය රයියාව සමග සම්ප වෙළඳ සඩුතා ගොඩ නොගෙන ඇත.

වොෂිත්වනය හා ලන්ඩිනය විසින් ස්ක්‍රිපාල් සිද්ධිය ගෙයාකනු ලබන්නේ, අමුරිකාව අධිකාරය උසුළුන තේවෝවට ප්‍රති බලයක් ලෙස ස්වාධීන යුරෝපීය මල්ටර් සන්ඩානයක් ගොඩනගා ගැනීමට පැරීසිය හා බර්ලිනය විසින් ගනු ලබන පියවර අඩාල කිරීමටය. බ්‍රිතාන්‍යය සමග සහයෝගය පළ කරන නිල නිවේදන තිබියදීම පර්මතිය හා ප්‍රත්ස්‍යය යන බලවතුන් දෙදෙනාට ම රයියාවට එරෙහිව දැඩි ආස්ථානයක් ගැනීම පිළිබඳ මතස්ස්ද පවතී.

මේ අතර මොස්කෝව, තම තානාපතිවරුන් නෙරපා හැරීමට පියවර ගත් සැම රට්තුවම එරෙහිව ප්‍රතික්‍රියා දක්වන බවට තර්ජනය කර ඇත.

"රයියානු තානාපතිවරුන් නෙරපා නිරනය කළ යුරෝපීය සංගමයේ හා තොර්ඩ්වේ රට්තුවේ පියවර ගැනීමේ පිළිබඳ ට්‍රැංඩ් සැම්ප්‍රේෂණය පිළිබඳ වන ආකාරයේ ප්‍රතිවාරයක් පළ වනු ඇත. අප්‍රේල් එල්ඩ්‍රොන් දිනවල වැඩ සම්බන්ධයෙන්ම අපගේ ප්‍රතිවාරය දක්වන්නේමු. අප සලකන්නේ මේ පියවර සතුරු එකක් ලෙසටය. සැලිස්බරියේදී මාර්තු 4දා ඇතිවූ සිද්ධියේ නියම වගකිවදුත්තන් සොයා ගැනීමටන් මෙය උපකාර නොවන්නේය." රයියානු විදේශ අමාත්‍යාංශ ප්‍රකාශයක

එසේ සඳහන් විය.

අමුරිකාවේ රයියානු තානාපති අනෙවෝලි අන්ටොනාව 26දා මාධ්‍ය වෙත පැවසුවේ, "අමුරිකා එක්සත් ජනපදය දැන් කරමින් සිටින්නේ, රයියානු අමුරිකානු සම්බන්ධකම වල සමක් ඉතිරිව ඇත් නම් එයෙක් විනාශ කිරීමයි. රයියානු-අමුරිකා සම්බන්ධකම්වල විනාශයේ ප්‍රතිච්චාක පිළිබඳ සියලු වගකීම් පැවරෙන්නේ එක්සත් ජනපදයටය."

"රයියානු සමුහාන්ත්ව එම පර්ක්සනයට මදුහන්වීම පිළිබඳ කිසිදු සාක්ෂියක් නොමැතිවාක් මෙන්ම, සැලිස්බරියේ සිද්ධුවූ අවාසනාවන්ත සිද්ධුවීමට රයියාවේ කිසිදු සම්බන්ධයක් ඇති බවට ද සාක්ෂි ඇත්තේ නැති" යය ඔහු පැවතිය.

බ්‍රිතාන්‍යය රයියාවට විරද්ධිව ඉදිරිපත් කරන වෝද්‍යා මොස්කෝව විසින් ප්‍රතික්ෂේප කරනු ලැබීමට ප්‍රතිවාර දක්වමින් එරට ආරක්ෂක අමති ගැවින් විලයමිස් මැතැකිදී පැවසුවේ, "රයියාව පැහැන්තකට කට පියාගත යුතු" බවයි. ඔහු එම ප්‍රකේෂකාරී කට්ටාව පැවත්වුයේ, රයියානු දේශයීමාවේ නේටෝ හමුදා රැසුවීමේ කොටසක් ලෙස එස්තෝනියාවේ රද්වා සිටින බ්‍රිතාන්‍ය සේබලුන් අමතමිනි. "ජනාධිපති පුටින් ගැන හා ඔහුගේ කටයුතු පිළිබඳ ලොක්කාගේ ඉවසිමේ සීමාව ඉක්මවා යමින් තිබේ."

මේ අතර වොෂිත්වනයේ ප්‍රමුඛ බිමොතුවිකයින්, ව්‍යුම්ප් ආන්ඩ්‍රුවේ අලුත්ම රයියානු විරෝධී පියවර ගැන ප්‍රතිවාර දක්වුයේ, මොස්කෝවට එරෙහි ප්‍රකේෂකරනයන් ඇති තරම් දුර ගෙන නොයාම පිළිබඳව ජනාධිපතිව දුෂ්‍ර පවරමිනි.

කොන්ගුසයේ විදේශ කටයුතු කම්ටුවේ සාමාජික බිමොතුවික් කොන්ගුස් සහික එල්ඩ්ල්, රයියානු තානාපතින් නෙරපා හැරීම ගැන පැවසුවේ, "එය බවතිර එක්සත්කම හා සහයෝගය පිළිබඳ සාදරයෙන් පිළිගත හැකි තත්වයක්" බවයි. එසේම ඔහු, "රයියානු අකටයුතුකම වලට එරෙහිව වඩාත් ඒකාබද්ධ පියවර ඉදිරියේදී ගනු ලබන ආකාරය අපට බලාගත හැකිය."

කෙසේ වුවත් ඒන්ජ්‍රල්ස් පැවසුවේ, අමුරිකාවේ කටයුතු සැලකුනු කළේ, "රයියාව මෙහිදි, එක්සත් ජනපදය තුළ, ගැන යන ප්‍රතිවාරය දක්වන්නේ ප්‍රතිච්චාකයක්" බවයි. එසේම ඔහු, "රයියානු අග්‍රිතයුතුකම වලට එරෙහිව වඩාත් ඒකාබද්ධ පියවර ඉදිරියේදී ගනු ලබන ආකාරය අපට බලාගත හැකිය."

සිද්ධිල් හා අමුරිකානු මිලටරියේ හා ඔත්තු සේවාවන්හි තීරණාත්මක කොටස් වෙනුවෙන් කට්ටා කටයිර එන්ජ්‍රල් වැනි බිමොතුවිකයේ ව්‍යුම්ප්ට දක්වන්නේ පියවර විරද්ධිත වැඩ ඇත්තේ, ප්‍රධානකොටම, අමුරිකාවේ අධිරාජ්‍යවාදී මූල්‍යාලිය සම්බන්ධ වෙනසකම තුළය. ඔවුන් තල්ල වෙමින් ඇත්තේ රයියාව සමග කළේපසුවනවාට වඩා ඉක්මන් මිලටර් ගැවුමක් කරයා.